

1 TIMOTEO

1 Timoteodih jwī tāí beh joyát pínah naáwát

¿Déhe tigaá daáciji? Pablo, Dios á jib bohéát túutni nin náodih át daacáp wut jī. Pablo ded pah á jumatdih chah jéihíhna, Romanosdih jwī tāí beh joyát pínah naáwátdih ñi eneé.

¿Dédihidh át daácji? Timoteodih nin náodih Pablo át daacáp wut jī. Timoteo íip Griego, (judío nihcanni) á iin judío wili Jesúsdih jéihnih wut jī. Pablo jwíih bejniyi á jwáub bohé jibidih bejna, Timoteodih át námah jibip wut jī. (Hch 16.3) Pablo túttimah á jib bohénachah, Timoteodihbüt át námah bohé jibip wut jī. Pablo Timoteodih bádí oinit, á teo wáacatdih bádí át weñep wut jī. Timoteobüt nemat muudish í nemniji í jwáub wátni át jumup wut jī. (He 13.23)

¿Dedmant, débólih cah, át daácji? Chah jéihnit “Pablo Roma tútchiboó nemat muáboó á jwíih jumuchah, caandih í baaat túttimah, (Hch 28 túttimah) Pablo biíc peihcanni jópchi Éfeso tútchidih moón Jesúhwádih át jwáub bohénap wut jī. Queétdih bohé cádahit, Pablo Macedonia baácna á bejehah, Timoteo Éfeso tútchidih moónjeéh páinit, queétdih bádí át bohénap wut jī. (1.3) Pánihna, Timoteo Éfeso tútchiboó á jumuchah, Pablo Macedonia baáckoó jumnit, nin náodih át daác wahap wut jī. Jópchi 63—65 (Jesús á wunat túttimah 30—33 jópchi túttimah) át daacáp wut jī”, í niij jerah joiná caá.

¿Dedé pínah tigaá át daácji? Timoteo Éfesodih moón Pablo á bohéát túutni á jumuchah, Jesúh doonádih yoobópdih í jerah joyát pínah niijná, ded pah queétdih á bohéát pínahdih Pablo nin náodih át daác wahap wut jī. Mácah bohéátdih Timoteo á jéih yap yohat pínah, Jesúhwá í maátadil ded pah á níwtidh á jéihyat pínah, míic wáacnit ded pah í chajatdih á jéihyat pínahdihbüt át daác wahap wut jī.

Ded pah 1 Timoteo á jumat:

1. Caandih á týyat túutat (1.1-2)
2. Yee bohénitdih á joyáh bojat túutat (1.3-11)
3. Dios Pablodih bádí oinit, ded pah á teo wáacat (1.12-17)
4. Dépanihna Pablo Timoteodih nin náodih át daác wahat (1.18-20)
5. Ded pah Jesúhwá míic wáacnit í jumat (2.1—3.16)
 - a. Ded pah í tábát pínah (2.1-8)
 - b. Yaádh ded pah í chajat pínah (2.9-15)
 - c. Jesúhwádih waóhnit ded pah í jumat pínah (3.1-13)
 - d. Dépanih tigaá páant á wutat (3.14-16)
6. Ded pah yee bohénitdih Timoteo á chajat pínah (4.1-16)
7. Ded pah Jesúhwájih Timoteo á chajat pínah (5.1—6.2)
 - a. Behnitedih, japatadih (5.1-2)
 - b. Éemp wunnit yaádhdih (5.3-16)
 - c. Jesúhwá waóhnitdih (5.17-25)
 - d. Teo wühnitdih (6.1-2)
8. Biíh á bohéát túutat (6.3-10)
9. Timoteodihjeh á wutat (6.11-21a)
10. Timoteodih Dios á teo wáacat túutat (6.21b)

Timoteodih ã túyat túutat

1 ¹Weém, Pablo, meém Timoteodih^{*} nin náodih wā daác wahna caá. Jwí íip Dios jwiítdih tái ubni, Jesúsjih áih táiini doonádih ï naawát tåutni wā jumna caá. Jwiítdih Jesús á pebhboó á ub bejat pínahdih jéihna, jwí wéi páina caá.
2 Timoteo, meemdih Jesújh doonádih weemjéh wā bohenachah joinít, Jesúsdih ma jwíih jepahachah, wā wüuh panihni ma jumna caá. Dios jwí íip, jwí Maáh Jesucristobut oi jígah ennit, í teo wáaca naáh, ma tái jumat pínah nijjná.

Bita í yee bohéátdih Timoteodih ã yoobáát túutat

³Macedonia baácboó jwí bej láá Éfeso tåtchiboo juiibinit, biquína Jesújh doonádih yee bohénitdih jwí joyóp jí. Páant í bohéátdih joinít, meemdih caán tåtchidih wā cádahap jí, í yee naawátdih ma cádahat túutat pínah nijjná. ⁴Í nñowáa jon játih moón í jenah joyájtihidh páantjeh í bohénap jí. Ded pah í naawájtji, í wütnadibut í bohénap jí. Queét pánih bohéra, míic iiyanit, Dios jwiítdih á wütat pah í châjcap jí. Í jéihyatljhjeh bohéra, Diosboodih í tái jenah joicáp jí.

⁵Páant í jumuchah enniji, meemdih chah wā wép bohéát tåutup jí, Jesúlhwā bitadih í oyat pínah, Diosdih í tái jenah joyát pínah, dedé yeejat wihsan, yeejat peéh châjatdih í úumcat pínahbut nijjná. ⁶Páant wā bohéátdih yohnit, oboh jumniiboodih í míic wéhena caá. ⁷Moisés á wütatjihidh bohénit jumíhna yuhna, ded pah í bohéátdih queéjtih í beh joicán caá.

⁸Páant Moisés á wütatjihidh yoobópdih jwí bohenachah, táiini wütat á jumatdih jwí jéihna caá. ⁹⁻¹⁰“Caán wütatdih jepahnitdih jwáub bohéát caá náahap”, jwí niíj jenah joicán caá. Obohjeéthi, nin panih châjnitboodih bohéát caá náahap: Dios á wütatdih yap yohnit, yeejép châjnit, í mánadih mao yohnit, bitadihbut mao yohnit í jumna caá. Yeej châjnit, neoná míicjeh, yaádh míicjehbut

yéej châjnit í jumna caá. Cáacwâdih ubnit, bitadih teo wühat pínah nijjná, queétdih jíib châj wühnit í jumna caá. Yee naóhnit, táiini bohéátdih yap yohnitbut í jumna caá. Pánih châjnitdih caá Dios naawátdih bohéát náahap, í tåut nñumát pínah nijjná. ¹¹Caán bohéát caá Jesújh doonádih Dios weemdih á bohéát tåutup jí.

Dios Pablodih ã oi jígah enat

¹²Weém yeejép wā châjachah yuhna, “Pablo wā naawátdih á tái bohéipna caá”, niíj jenah joinít, jwí Maáh Jesújh weemdih á nñiwip jí. Páant á nñichah jéihna, “Táina caá”, caandih wā nijjná caá. Páant á nñoni jumna, áih doonádih wā bohenachah, á wépatjih weemdih á teo wáacna caá. ¹³Páant á nñiat pínah játih, Jesúsdih jéih jwühcán, caandih yeejép wā wéhenachah, áih cáacwâdihbut yeejép wā châjachah yuhna,* caánboó weemdih á nñiwip jí. Yeejép châj jwuhna, “Yeejép châjna caá wā châjap”, wā niíj jenah joicáp jí. Páant wā jéih jwühcán enna, peéh châjcanjeh, weemdih át oi jígah enep jí. ¹⁴Páinhna, jwí Maáh Jesucristo weemdih bádí oinít, á tái châjatdih jéihna, caandih wā jepahap jí. Páinh jepahni jumna, á oyatjih bitadihbut bádí wā oina caá.

¹⁵Yeejépwá jwí jumuchah jéihnit, iiguípna jwí bejat déedih tái ubat tåut nijjná, Jesucristo nin baácboó át dei jüuwúp tají. Páant jwí naawátdih yoobópdih á jumatdih nihat í tái jéihye naáh. Weémboó bita chah yeejép wā jumup jí. ¹⁶Obohjeéthi, páant yeejép châjna wā jumuchah yuhna, Jesucristo weemdih peéh châjcan, át jígah enep jí. Páinh jígah enna, weemdih á tái châjatdih jéihnit, bitabut caandih í jepahbipna caá. Páinh jepahnit, Diosjeéh á pebhboó páantjeh í jumbipna caá.

¹⁷Dios páantjeh jumni nihat cáacwâdih chah maáh caá. Caán jwíjeéh á jumuchah yuhna, caandih jwí en juicán caá. Caanjéh caá Dios. Biñ wihsan caá. Páant á jumuchah jéihnit, jwiítdih yeó jáap

* 1.1 Hch 16.1-3 * 1.13 Hch 8.3; 9.4-5

jumat pah caandíh wēi naawát caá náahap. Pánt tií á jumt nah.

¹⁸Timoteo, wā wāáh panihni ma jumuchah, nindih meemdíh wā wutna caá: Jwiít Jesúhwā waóhni boó meemdíh jwī teo jáha úubh láa, Táini Espíritu á jéihyanachah, meemdíh jwī naóh yapanap jí. Pánt jwī naóh yapaatjidih tái náhninit, Jesúh doonádih wēp naóh bohéni ma jumt. Bita meemdíh joicánjeh yeejép í chajachah yuhna, caandíh ma bohé cádahca bojoó. ¹⁹Jesúsdih táí jenah joí cádahcan, yeó jáap jumat pah caandíh ma tái úabú. “Dedé yéej chajat jíib weemdíh á wihsan niít”, niíj jenah joyát túut nijjná, mapí jumat pah, táinijeh ma jumt. Biqúina páñh jumcan, Jesúsdih itát cádahap tají. ²⁰Queét cádahnit poómpjeéh Himeneo, Alejandrojíh í jumna caá. Páñhna, jáantjeh nemépwā í maáhdih wáát wāhp jí, ded pah á náahat pah queétdih á chajat pínah nijjná. Queét yeejép í bohéatjidih cádahnit, í jwáubh túut nuumát pínah nijjná, caandíh wā wāhp jí.

**Jesúhwā míc wáacnit,
ded pah í úubát**

2 ¹Buu nin pah meemdíjhéh wā jwíh naóhna caá, bitadihbüt ma bohéát pínah nijjná: Yeéb Jesúhwā míc wáacnit, nihat cääcwädih ni úabú, queétdibut Jesúsdih í jepahat pínah nijjná. Páñh úabhná, “Táina caá, Paá”, caandíh nijjátbüt á náahna caá. ²Nihat maátadibut úabát náahap, míc mawat wihsan, Dios á náahat pah chajnit, íih cääcwä í tái jumat pínah nijjná. ³⁻⁴Nihat cääcwä iiguípna bejnit déedih tái ubat túut nijjná, á wüúlh táini doonádih joinít í jepahatdih Dios á náah yacna caá. Pánt bitadih jwí úabúchah, bídí á wéina caá. ⁵⁻⁶Biícjeh tigaá Dios. Obohjeéhtih, jwiítboó yéejnit jumna, caán biícdih jwí jéih jumcan caá. Pánt jwí jumuchah, nihat cääcwä úud jené Jesucristojeh jwī yéej chajat jíib át wüñ wāhp jí, Diosjeéh jwī tái jumat pínah nijjná. Jesús á wüñ

wāhatji doonádih Dios á níó láá cääcwädih át jéihya jwíhip jí. ^{*} ⁷Jesús pánt á jumtih wā naawát pínah, judíowá nihcannitdih táini doonádih wā bohéát pínahbüt nijjná, weemdíh á níipw jí. Yoobópdih meemdíh wā naóhna caá. Wā yeecan caá.*

Neoná, yaádh ded pah í chajat

⁸Queét Jesúhwā mūuná jumat yoobó míc wáacnit, biícdih úabhná, neoná yéejat cádahnit jumna, téihya aabánit, í úubá naáh. Íjcan, míc jüihñat wihsan jeéh waawát caá náahap. ⁹Yaádhboó táinijeh yégueh í dñuwá naáh, bita í en nínahcat pínah nijjná. Tabit mácah jígojnoi íih waó yoócnadih í chajca bojo naáh. Bita í wéi naawát pínahdih bidcanjeh, bídí jíib jumni iigní tópna, yégueh chhoónadibüt í duocá bojo naáh.* ¹⁰Queét yaádh í tái chajat naáh. Páñh chajna, bitaboo queétdih jenah joiná, í tái jígojhatdih jenah joicán, ded pah í tái chajatboodih í jenah joibípna caá. Pánt tigaá Dioíhwā yaádhdih náahap. ¹¹Míc wáacna, laihcanjeh, wéinit, bohéatdih í tái joyó naáh. ¹²⁻¹⁴Míc wáacnit, yaádh neonádih bohécan, í wutca bojo naáh. Laihcan, táinijeh joí cháudnit yaádh í jumu naáh. Adándih Dios jwíh chajnjit, caán téttimah, Evadíh át chajap wut jí, caandíh teo wáacnih mi jumat pínah nijjná.* Caánt Adándih wutnih pínah mit nihcáp wut jí. Nemép á yeenachah joiní Adán nihcáh, Evaboó mit joyóp wut jí. Pánt á yeenachah joiná, Diosdih mit yap yoh jwíhip wut jí.* ¹⁵Obohjeéhtih, yad wili Diosdih mi yap yoh jwíhichah yuhna, yaádh í wehdih tái en daonít, Diosdih tái jenah joí cádahcan, ájéeh í tái jumbipna caá. Diosdih cääcwädibüt oinit, í tái chajachah, queétdih á wéi enbipna caá.

Jesúhwā í maáta ded pah í chajat

3 ¹Buu, Jesúhwā í maátadih ded pah í níwat pínahdih wā naóhbpna caá. Ded queétdih waóhni jumílni táini tewatdih á bidna caá. Caán yoobópdih

* 2.5-6 Mt 20.28; Mr 10.45; Gá 1.4; Tit 2.14 * 2.7 2Ti 1.11 * 2.9 1P 3.3
* 2.9-14 1Co 11.2-6; 14.34-35 * 2.12-14 Gn 2.7,21-22 * 2.12-14 Gn 3.1-6

tigaá. ²Jesúhwādih waóhnit pínahdih ñíona, yeejép dooná ā wihsat pínah níijná, nin pah jumntidih ī ñíwi naáh: Det bić wilidihjeh bíbohnitdih, tái jenah joinít, táoñijeh müssdh waád jüéwát tátutnit, tái naóh bohénitdih ñíwat caá náahap. ³Det máihcannitdih, míic maocannit, míic jüihcannit, dinero bádí bidcannit, cääcwädih táoñijeh chäjnitzdih ñíwat caá náahap. ⁴Páñih ñíonit, ī weha mána yaádhdih, ī wehdihbüt yeejép níijcánjeh tái wütnit ī jumna naáh.

⁵Queétdih tái wütcán, Jesúhwādihbüt ita tái wütcán tagaá. ⁶Jesúsdih jáap jepahni Jesúhwādih waóhni ā jumca bojo naáh. Jáap jepahnitdih ī waadánachah, “Weém chah jéihni caá”, áta niíj jenah joi tágáá. Páant ā niíj jenah joyóchah, Satanásdih ā peéh chäjat pah muntih Dios caandíhbüt áta peéh chäj tagaá. Satanás páant ā niíj jenah joyatjí jíib, Dios át peéh chäjap wüt jí. ⁷“Caán tái chäjní caá”, Jesúsdih jepahcannitboó ī níijnídih maáh ī waadána naáh. Páñih tái chäjní jumna, nemép ā náahat pah ā chäjcah, caandíhbüt dedé yeejép dooná ā wihsan níit.”

Jesúhwādih teo wáacnit ded pah ī chäjat

⁸Jesúhwādih teo wáacnitjeéh waadát tátutnitdih ñíona, nin pah jumntidih ī ñíwi naáh: Tái jenah joinít, ī níiját pah chäjinít, máihcannit, jéihcha dinerodih uábhccannitdihbüt ñíwat caá náahap. ⁹Dedé peéh chäjat wihsan, Dios naáwtidih tái jepahnitdihbüt ñíwat caá náahap. ¹⁰Queéét waádfhni ded pah ī chäjatdih ī jwíih tái ene naáh. Páñih enat táttimah, yeejép chäjcannit jumna, Jesúhwādih teo wáacnitjeéh ī jumna naáh. ¹¹Í weha mána yaádhbüt nin pah ī jumna naáh: Táoñijeh jumnit, obohjeh dooná naóhcannit, tái jenah joinít, máihcannit, ded pah ī níiját pah chäjinít yaádh ī jumna naáh. ¹²Jesúhwādih teo wáacnit pínahdih ñíona, nin pah jumntidih ī ñíwi naáh: Det bić wilidihjeh bíbohnitdih, ī weha mána yaádh, ī weh, queétdih teo wáhnnitdihbüt tái wütnitdih ī ñíwi naáh. ¹³Páant ī ñíonitboó

Jesúhwādih ī tái teo wáacachah, bita queétdih ī tái wéi naóhbpna caá. Páñihna, támí doonádih, Jesucristodih ī jepahatdihbüt úumcanjeh bitadih ī naóhbpna caá.

Dios naáwát ded pah ī jummat

¹⁴⁻¹⁵Bútéhjeh ma pebhboó bejíhna caá wá chäjap yuh caá. Obohjeéhtih, “Bútéhjeh weém wáta bej jwuhcan caá”, níijnít, nin níodih meemdh wá daác wahna caá, queéét Jesúhwā míic wáacnit, ded pah ī jummat pínahdih ma jéiyah pínah níijná. Jwiít Jesúhwā Dios páantjeh jumnihwā jwī jumna caá. Áihwā jumna, ā naáwát yoobópdih jumnidih jéihna, caandíhbüt jwipí bohéná caá. ¹⁶Jon játih Jesucristoíh támí doonádih jwī jéih jwuhcap jí. Páant jwī jéihcannidih bueh Dios jwiítihdih ā jéihyanap be. Nin pah caá ā jéihyaat:

Jwiít pahjeh Jesucristo át cääc jumup wüt jí. Támí Espíritu caandíhbüt caá wáacnit, yeejat wihsaní ā jummatdih át jüutup wüt jí. Ángelwábat caandíhbüt it enep wat jí. Á bohéát tátutnitboó nihat baácdih moondih áih támí doonádih jwī bohénap jí. Páant jwī bohénachah, caán doonádih joinít, dawá caandíhbüt jepahp jí. “Nihat baácdih moondih ní bohénáá”, á níiját táttimah, jeáboó Dios caandíhbüt át ub páuh laab békép wüt jí.

Caán naáwtidih jwiít nihat Jesúhwā jwī tái jéihna caá.

Ded pah yee bohéát ā jummat

4 ¹Támí Espíritu nin pah jwiítihdih ā jéihyaná caá: Jesús á jwueub dei jüéwát pínah játih, biquína áih támí doonádih joinítji caandíhbüt cädahnit, nemépwá ī yeeatdih ī joibípna caá.

²Páñih joinít, bitadih ī yee naáwáchah, queétdihbüt ī jepahbpna caá. Páñih yee naóhniit, yeejép chäjna yuhna, “Weemdih yeejat wihsan caá”, ī niíj jenah joibípna yuh caá. ³Nin pah ī niíj bohéipna caá: “Ni áa jumca bojoó. Jwī jeémát tátutcanni jeémátdih ní jeémpca bojoó”, ī niíj wütbipna caá. Queéét páant ī jeémát

* 3.2-7 Tit 1.6-9

táutcah yuhna, Diosboó jwī jeémát pínahdih wāhna, nihatdih ā jeémát táutna caá. Jeémátdih bíbohna, caandíh “Túina caá, Paá”, nijját caá náahap. ⁴Nihat Dios ā chajní téini caá. ^{*}Pánihna, ā wāhni jeémátdih ubna, caandíh “Túina caá, Paá”, nijjná, yohcanjeh, túi wēi jeémát caá náahap. Bita ī jeémát táutcah, queétdih níi joyáh bojoo. ⁵“Nihat wā wāhni jeémát ā téina caá”, Dios ā nijjátdih náhninit, “Nin jeémát ma wāhat túina caá, Paá”, nijjnít, ā wāhni jeémátdih wēi jeémát caá náahap.

**Jesúfhwādih teo wáacnit
ded pah ī jumat**

⁶Páant wā naáwátdih Jesúfhwādih bohena, meém, Timoteo, caandíh túi teo wāhni ma jumbipna caá. Jesucristoíh doonádih túi joinjí jumna, Dios naáwátdihbut túi jepahni ma jumna caá.

⁷Diosdih jéihcannit ī jenah joyátljhjeh ī bohénachah joyáh bojnit, Dios ā weñat pínahboodíjhjeh chajnat caá náahap. ⁸Ded āih bácahdih ā wépanachah, ā túina caá. Obohjeéhtih, āih bácahdihjeh nihcan, āih caolihdih ā wépanachah, chah ā túina caá. Pánih caolihdih wépana, nin baácboó túi jum, ā wñat tútimah, jwáub boo phd júóhnit, Dios pebhboobáti túi jumbipna caá. ⁹Caán yoobópdih tigaá. Pánihna, nihat cääcwádih caán naáwátdih jepahat caá náahap. ¹⁰Yeejép yapna yuhna, bádí jwī teona caá, nihat Diosdih ī jepahat pínah nijjná. Caán páantjeh jumni, nihat iiguípna bejnit déedih túi ubni jumna, caandíh jepahnitdihjeh ā túi ubbipna caá. Páant ā túi ubbat pínahdih jéihnit, jwī wēi pâina caá.

¹¹Páant wā nijjátdih bohena, Jesúfhwādih ma túi wñutuá.

¹²Obohjeéhtih, jáap ma jumuchah ennit, biquína meemdih ita joyáh boj tagaá. Páant ī joyáh bojcat pínah nijjná, nin pah queétdih ma chaj jáuttú: Bitadih oina, túinjeh naóhnit, túi chajnit, Jesúsdih ma túi jenah joí cádhaca bojoó. Páant ma chajachah ennit, jáap ma jumuchah yuhna, meemdih ī joyáh bojcan nií.

Páant ma túi jumuchah, queéét meemdih ī en yacbibna caá. ¹³Pánihna, ma pebhna wā júibiat pínah játih, Dios naáwátdih en naóhnit, Jesúfhwādih ma túi beh joyánaá. ¹⁴Jesúfhwādih maáta meemdih teo jáha ubhnhit, Táini Espíritu ā nijjátdih ī naóh yapaatjidih ma túi náhninaá. Páant ī teo jáha ubbúchah, Dios meemdih áih wépat ā wühatjidih náhninit, úumcanjeh ma túi wép bohénáá.

¹⁵Páant wā nijjátdih ma túi náhninaá, yeó jáap jummat pah Dios naáwátdih chah ma túi bohéátdih nihat ī enat pínah nijjná. ¹⁶Meemjéh ma túi eneé, ded pah ma chajatdih, ded pah ma bohéátdihbut. Yeó jáap jummat pah páant míic ma chajaá. Pánih chajna, meemjéh, ma bohénitdihbut iiguípna bejnit déejidih ma túi ubbipna caá.

**Bitá Jesúfhwādih
ded pah teo wáacat**

5 ¹Buu bainí meemdih wā jwáub naáwíhna caá, ded pah Jesúfhwādih ma teo wáacat pínah nijjná. Behnitboó ī yéej chajachah, júihcan túinjeh naáwát caá náahap. Ma íipdih ma naáwát pah, behnitdihbut túinjeh ma naáwá, ī túut nñumát pínah nijjná. Ma úudwádih ma naáwát pah japatadihbut túinjeh ma naáwá, queétbüt ī túut nñumát pínah nijjná. ²Ma sündih ma naáwát pah, behnit yaádhdihbut túinjeh ma naáwá. Ma déewá yaádhdih ma naáwát pah, júihcan, japatyaádhdihbut túinjeh ma naáwá, ī túut nñumát pínah nijjná.

³Buu éemp wñnit yaádhdih ded pah ma teo wáacat pínahdih wā naóhbiplna caá. Dedh déewá wihcannih éemp wñnnihdih teo wáacat caá náahap.

⁴Obohjeéhtih, éemp wñnnih mi weh jumna, mi juméná jumna, queétbóó caántdih ī teo wáaca naáh. Pánih teo wáacna, Dios ā wñtat pah ī chajna caá. Queétdih mi en dawátji pah, queétbóó ī jwáub en dawá naáh. Páant ī chajachah enna, Dios ā túi wéina caá. ⁵Bifh wili éemp wñnnih, déewá wihcannih jumna, Dios ā teo wáacatdih mi pâina caá. Pánih jumna, yeó jáap jummat pah

* 4.4 Gn 1.31

Diosdih mi uábhna caá. Páant mi jumatdih ennit, caántdih ñi teo wáacá. ⁶Obohjeéhtih, bílh wili éemp wánnihboó mi weñat pínahdihjeh jenah joinít, Jesúsdih jepahcan, iiguipna mi bejbipna caá. Páant mi jumuchah ennit, caántdih ñi teo wáacca bojoó. ⁷Nin butéh wã wáatdih Jesúhwádihbut ma jwáub naóh yapanaá, í tái chajat pínah nijiná. Páant í chajachah ennit, “Í tái chajcan caá”, bita queétdih í jéih nijicán niít. ⁸Ded á díewádih tái en daocánni, á wehdih í síndihbut en daocánni “Weém Jesúh caá”, nijiná yuhna, á naáwátdih á yap yohna caá. Páñih jumna, Jesúsdih jepahcannitdih chah yeejép á chajna caá.

⁹Dedh éemp wánnih Jesúhwádih teo wáacnitééh mi waádhichah, sesenta jópchi chah bíbohnih, bífcidihjeh áa jumnihjidh ñi waadánaá. ¹⁰“Caánt tainijeh chajníh caá”, í nijiníhdih, mi wehdih tái behaníh, miíh muáboó bitadih tái waád júutwá tóutnih, Jesúhwádih teo wáacnih, yeejép yapmitdiibut teo wáacnih, tainijeh chajníhdih ñi waadánaá. Queét teo wáacnit pínah yaádhdih ñio péanit, íih wátnadih ñi daacá.

¹¹⁻¹²Obohjeéhtih, éemp wánnit yaádh jáapwá yaádh bùág í jumuchah, íih wátnadih ma daácca bojoó. “Míihwádih teo wáacnih pínahjeh wã jumbipna caá”, Cristodih nijiníh yaádh jumna yuhna, tattimah newédih jwáub bidna, ita jwáub áa jum tagaá. Páñih chajnit, í naáwátji biíc yoobó í péacah, queét yaáhdih peéh chajat áta jum tagaá ¹³Páñih chajna, nin pahbut ita chaj tagaá. Teocannit yaádh, muuná yoobó táo yee naóhnik, bita í tewatdih en naóhnik, yeejép wéhenitbut ita jum tagaá. ¹⁴Páñihna, queét yaádh jwáub áa jumnik, í weh jum naáh. Í weha mána, í wehdihbut í tái en dawá naáh. Páant í chajachah, jwiít Jesúhwádih enfhcannt “Queét yaádh yeejép chajna caá”, í jéih nijicán niít. ¹⁵Buu biquína éemp wánnit yaádh Jesucristodih cádahnit, Satanás á náhatboodih í chajna caá. Páñihna, bita

yaádh páant í chajcat pínah nijiná, meemdih wã naóhna caá.

¹⁶Det Jesúhwá í dée wili éemp wánnih mi jumuchah, queétdih pínahdih í teo wáaca naáh. Páant í teo wáacachah, bita éemp wánnit, déewá wihcannit yaádhboodih Jesúhwá í jéih teo wáacna caá.

¹⁷Buu Jesúhwá í maátadih ded pah í chajat pínahdih meemdih wã naóhbitna caá. Í maáta queétdih í tái en dawáti jíib, wéinit í jíib chajna naáh. Biquína í maáta, Dios naáwátdih bohénitbut í jumuchah, bita maátadih í jíib chajat chah, queét bohénitboodih í jíib chajna naáh. ¹⁸Dios naáwátdih daácní nin pah á niíj daacájtih náhniat caá náahap: “Momo jiwiwá trigodih í caóh chajchah, queétdih ñi jac chéoca bojoó, í tái jeémát pínah nijiná”, át niíj daacáp tají. ^{*} Páant á daacájtih pah mantih, bílhboó “Teonidih á tewatjí jíib, jíib chajat caá náahap”, át niíj daacáp tají. ^{*} Páant í nijájtih náhniat, Jesúhwá í maátadih wéinit, queétdih í tái jíib chajna naáh.

¹⁹Jesúhwá maátadih biícjeh yeejép dooná naóhnikid joyáh bojat caá náahap. Obohjeéhtih, chénewá, biíc peihcannit biíc yoobó í nijíchah, caandih í naóh yacat yoobópdih á jumna caá. *

²⁰Páñihna, á yeej chajatdih á cádahíheah ennit, ñi míic wáacapboó caandih ñi júihñúá. Páant ñi júihñúchah joinít, bitabut biíc yoobó yeejép í chajcan niít.

²¹Dios, Jesucristo, á níonit ángelwábut í enechah, nin pah meemdih wã wátna caá: Butéh wã naáwát pah ma tái chajaá. Páñih chajni jumna, biícdih chah teo wáacnit, biíhdih námp ma teo wáacca bojoó. Nihat Jesúhwádih biíc yoobó ma chajaá.

²²Det Jesúhwá í maáh waádfhnitdih ma teo jáha uábat pínah játih, yójahcanjeh, ded pah í chajatdih ma tái en níuun jwáhñúá. Páant tái en jwáhcanjeh ma níwichah, queét yeejép chajnit ita jum tagaá. Páant yeejép í chajachah ennit, maátajeéh queétdih ma waadáca bojoó. Yeejép chajnitdih waadána nihna, “Queét tái chajnit caá”, nijiní pah mata

* **5.18** Dt 25.4 * **5.18** Mt 10.10; Lc 10.7 * **5.19** Dt 17.6; 19.5

jum tagaá. Meémboó yéejat wihcanni ma jumáá.

²³Buu meemdih jwuh bainí wā naóhbipna caá. Mahdihjeh ma babhna caá. Pánih babhna, wudah tūbat, biíh wānatbut meemdih dawá láá ã jumna caá. Pánihna, jiwá iguúh macdihbüt bainíbit babhbat caá meemdih náahap, míh bácah ã tái jumat pínah niijná.

²⁴Maátadih ñi bidatdih jwúub jenah joinít, nin pah wā niíj naóhna caá: Biquí láana det ï yéej chājachah, nihat jwíjéihna caá. Dios queétdih ã peéh chājat pínahdihbüt jwíjéihna caá. Pánihnit maáta ï jumflichah yuhna, queétdih ñi waadáca bojoó. Obohjeéhtih, bitaboó ï yéej chājatdih jwíjéihna caá. Pánih jéih jwuhcan yuhna, tái en ñuunnít, yeejép i chājachah, jwíjéihbipna caá. ²⁵Caan páh muntih biquína ï tái chājachah, nihat jwíjéihna caá. Bitaboó ï tái chājatdih jéih jwuhcan yuhna, túttimah jwíjéihbipna caá. Táiniboodih ded pah jwíjéih bihcan caá.

6 ¹Buu teo wāhnit jwuh ded pah ï chājat pínahdih wā naóhbipna caá. Queét Jesúhwā jumna, ï maátadih ï tái teo wāhu naáh. Páant ï chājachah enniti, Jesúsdih jepahnit ï jumuchah jéihna, bitaboó Diosdih, jwíjéihbádihbüt ded pah ï jéih yeejép naóhcan niít. ²Í maáta Jesúhwā ï jumuchah, queét teo wāhnitbüt Jesúhwā jumna, ï maátadih ï tái wēi jepahcan tagaá. Obohjeéhtih, páant ï chājachah, ã téican caá. Queétdih ï tái teo wāhu naáh. Pánih teo wāhna, ï déewā panihnitdih teo wáacna caá ï chājap. Í maátadih oina, Jesúsdih jéihcannitdih ï teo wāhat chah, ï tái wēi jepaha naáh. Páant wā wātadih queétdih ma jwúub naóh yapanaá.

Ded pah Diosjeéh tái jumat

³Buu jwíjéihbádih mácah naóhnitdih ded pah ñi chājat pínahdih wā naóhbipna caá. Det mácah bohéra, jwíj Maáh Jesucristoóh táini doonádih náahcan, Dios naáwátdihbüt ï támbohécana caá. ⁴“Weém jéih beedáni caá”, niijná yuhna, ï támbohécana caá. Íñi jepaha naóh yapanaá.

júihñat támtnit, ï míic eníhcan caá. Bitadih yeejép dooná ï niijáti jíib, queétdih ï wéi encan caá. ⁵Yeejép jenah joiná, bitajeéh jéih jumna, míic júihñitjeh ï jumna caá. “Dios naáwátdih bohéra, bádih dinerodih jwíjéihbádihbüt caá”, ï niíj jenah joiná yuhna caá. ⁶Obohjeéhtih, bainí bádihbádihbüt wéina, Diosdih jepahna, támbohécana caá náahap. ⁷Jwíj jwíj cíac jumna, dedé bií déedih jwíj támbohécana jíib. Búudná, bií déedih jwíj jéih támbohécana niít. Pánihna, jwíj bádihbádihbüt pah bóojeh weñat caá náahap. ⁸Jwíj jeémátdih, jwíj yéguehdihbüt jwúub chah náahcanjeh, weñat caá náahap. ⁹Dawá bií déedih bidna, nemépboó ï yéej chājat támtnit, nihat yeejépdih chājnit caá ïta jumup. Queét dawá láá jenah joicánjeh, yeejép chājatdih cádahcan, queétdih tigáa yeejép ï yapbipna caá. Pánih cádahcan, iiguípna ï bejbipna caá. ¹⁰Det dinerodih bádih bidna, dedé yeejép i chājna caá. Biquína pánih bidnitboó Jesúsdih cádahnit, bádih jíjahná, támbohécana niít.

Timoteodihjeh ã naáwá

¹¹Obohjeéhtih, meémboó Diof jumna, yeejép i chājatdih enniti, “Biíc yoobó weembút wā chājcan niít”, niijná, biáboó ma jwei bájéé. Táiniboodihjeh ma chājna. Ded pah Dios meemdih ã wātchah, caandihjeh ma jepahaá. Jesúsdih ma támbohécana jumna, ï maátadih jumna. ¹²Jeáboó ájeéh jumna pínahdih Dios meemdih ãt níwip jí. Meemdih ãt daabánachah, Jesúsdih ma jepahatdih dawá cíacwádih ma támbohécana jumna. Pánihna, yeejép yapna yuhna, caandihjeh ma jepahaá bojoó, jeáboó júibnít, páantjeh ma jumat támtnit niijná. ¹³Diosboó nihatdih ãt chājap wāt jí. Jesucristoóh Poncio Pilatodih ded pah ã jummatdih támbohécana jumna. ¹⁴Páant meemdih wā wātadih ma támbohécana jumna. Jwíj Maáh Jesucristoóh ã jwúub dei júéwádih pínah játih,

* 6.7 Job 1.21; Sal 49.17; Ec 5.15 * 6.6-10 He 13.5 * 6.13 Jn 18.37

ã w̄utat pahjeh ma chājaá, cāacwā
meemdīh ī naóh yaccat pínah niijná. ¹⁵ A
náahni yeó jáapdihjeh Dios ã w̄ūhdih ã
jwéub wah deyabipna caá. Dios táini,
caanjéh tigaá nihat cāacwā ī maáh. Nihat
cāacwā ī maáta chah maáh caá ã jumup.

¹⁶ Caanjéh tigaá páantjeh jumni, yeh
iigátjih ã jumna caá. Páant ã jumuchah,
jwiſt cāacwā ã yeh iiguípna jéih bejcan,
caandíh jwí en juicáp jí.* Bue láabut
caandíh jwí en juicán caá. Caánboodíh
jwí weñat dée caá. “Meém chah wépni
caá”, caandíh jwí niij jíh. Páant tií ã
jumuh nah.

¹⁷ Dawá bií dée bíbhoñitdih nin pah ma
w̄utuú: “Weemdíh dedé jüdhdat wihecan
caá”, ī niij jenah joicá bojo naáh. Íh bií
deedih buudní pínahjeh ã jumuchah,
caandíh ī táí jenah joicá bojo naáh. Dios
nihat jwí náahatdih ã w̄uhuchah jéihnit,
caánboodíhjeh ī táí jenah joyó naáh.

¹⁸ Páñihna, túinidih chājnít, bitadíh ïih bií
deedih wāhna, táí teo wáacnit ī jem
naáh. ¹⁹ Páant ë chājachah enna, Dios
pebhna ī juiibínachah, queétdihbüt ã táí
chāj jwéubanachah, caánboó páantjeh ë
táí jumbipna caá.

Pablo Timoteodih ã péé naawát

²⁰ Timoteo, Dios meemdíh ã naawát
túutnidih ma táí bohénaá. Ma quíib
buudcá bojoó. Biquínaboó Diosdih
jéihcannit, jenah joicánnit pah ë wéhena
caá. Bitaboó yee naóhna, “Wā bohéát táí
jéihnit ë bohéát caá”, ī niijná yuh caá.
Páant ë niij naawáchah, ma joyáh bojoó.
²¹ Biquína páant ë niij naawáchah joinít,
Jesúsdih it cádahap wut jí.

Dios meemdíh bádí oinit, ã teo wáaca
naáh.

Páant bóojeh tigaá.
Pablo

* **6.16** Sal 104.2